

Onderwerp Huishoudelijke hulp 2015

Steller J. Boerma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 42 51 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 4401190

Datum 10 juni 2014 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In 2015 geldt een nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) als de Eerste Kamer daar mee instemt. De verwachting is dat de Eerste Kamer dat voor de zomer zal doen. Op grond van de huidige Wmo verstrekken we huishoudelijke hulp aan onze cliënten en ook onder de nieuwe wet is dat mogelijk. Het wijzigen van de wet in combinatie met een kleiner budget voor huishoudelijke hulp (HH) zorgt er echter voor dat we op zoek moeten naar maatregelen, die het mogelijk maken om huishoudelijke hulp beschikbaar te houden voor burgers die deze ondersteuning nodig hebben.

Met deze brief informeren we u over de maatregelen waar wij aan werken en in welke richting wij denken als het gaat om het uitwerken van voorstellen die wij nog aan u voor zullen leggen. Ook geven we aan wat we het afgelopen jaar hebben gedaan om binnen het beschikbare budget voor huishoudelijke hulp te blijven.

De aanpak die we kiezen is gebaseerd op de mogelijkheden die worden aangereikt door de VNG, de ontwikkelingen die we in andere gemeenten zien en de richting die u heeft meegegeven bij het Beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein (OS 13.4113169) dat u in februari heeft besproken. In het Beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein zijn de uitgangspunten voor nieuw beleid voor huishoudelijke hulp reeds weergegeven. We hebben toen aangegeven dat we in de zomer van 2014 hieromtrent voorstellen ter besluitvorming voorleggen. We streven ernaar deze voorstellen in september 2014 aan u voor te leggen.

In de maatregelen die we voorstellen zorgen we voor een goede kwaliteit van huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening. We vinden het belangrijk dat we goede ondersteuning blijven bieden. Wanneer we minder of geen huishoudelijke hulp verstrekken aan cliënt hebben we oog voor het gemis aan

contact dat dit voor cliënt kan opleveren en zoeken hier in overleg met cliënt vanuit het sociale wijkteam of Zorgloket een oplossing voor.

Huidige situatie huishoudelijke hulp in cijfers

Om een beeld te schetsen van de huidige situatie met betrekking tot de huishoudelijk hulp, volgen hier kort enkele kerngegevens:

- er zijn ongeveer 4100 cliënten met HH (peildatum 1 januari 2014);
- daarvan 60% HH1 (lichte vorm van HH, zonder regieondersteuning) en 40% HH2 (zwaardere vorm van HH vanwege de regieondersteuning);
- 85% ontvangt ZIN (zorg in natura) en 15% heeft een PGB (persoonsgebonden budget).

Het budget in 2014 is ongeveer 15 miljoen. Hoewel de meicirculaire de definitieve kortingen zal laten zien, gaan we nu uit van een korting die oploopt van 5,9 miljoen in 2015 tot 7,8 miljoen in 2017 (40%).

Maatregelen die in 2013 ingezet zijn, waaronder bemiddelde hulp (HV 13.3952492)

In 2013 zijn we gestart met een aantal maatregelen teneinde een bezuiniging op de huishoudelijke hulp te kunnen realiseren, omdat de gemeentebegroting 2013 bij de Wmo een begrotingsrisico van 500.000 euro liet zien. Het gaat om de volgende maatregelen:

In uren indiceren i.p.v. in klassen

Iedere HH-klasse omvat een aantal uren hulp binnen een bepaalde bandbreedte. De zorgaanbieder bepaalt hoeveel uur hulp er binnen deze bandbreedte ingezet wordt. Vanaf 1 juli 2013 worden alle nieuwe indicaties en herindicaties in uren in plaats van klassen afgegeven. Cliënten ontvangen met het indiceren in uren precies het aantal uren hulp dat ze nodig hebben. Per saldo is het totaal aantal uren dat ingezet wordt lager, hetgeen een besparing voor de gemeente oplevert.

PGB-tariefdifferentiatie

De maatregel houdt in dat er twee PGB-uurtarieven gelden. Het uurtarief voor het inhuren van een particuliere hulp is verlaagd. Het tarief voor het inhuren van de hulp bij een professionele organisatie is (op een indexatie na) gelijk gebleven. De lagere tarieven voor een deel van de PGB's levert een besparing op.

Invoeren bemiddelde hulp

Bemiddelde hulp is een nieuw product en biedt cliënten eigen regie.

Bemiddelde hulp gaat uit van een PGB, waarmee cliënt werkgever is van de hulp. Het voordeel ten opzichte van een regulier PGB is dat een bemiddelaar namens cliënt alle administratieve taken vervult. De gemeente vergoedt aan de zorgaanbieder bemiddelingskosten per uur geleverde zorg. Omdat een deel van onze cliënten met deze vorm kiest voor een PGB en niet voor de duurdere zorg in natura (ZIN) wordt een besparing gerealiseerd.

Nieuwe contracten met HH-aanbieders met een goede prijs-kwaliteit verhouding tegen lagere tarieven

Vanaf 1 januari 2014 zijn er vijf zorgaanbieders gecontracteerd tegen tarieven die vrijwel gelijk zijn aan de door de raad vastgestelde basistarieven.

We hebben inmiddels enige maanden ervaring opgedaan met de hier genoemde maatregelen en hebben vertrouwen in een goed resultaat. Het is echter nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken. We houden u op de hoogte van het vervolg.

In de financiële voortgangsrapportage die in juni aan u wordt voorgelegd leest u over de opbrengsten van de hier beschreven maatregelen.

Vanwege de grote korting op het budget is het noodzakelijk dat we op korte termijn aanvullende maatregelen te treffen. We beschrijven deze maatregelen in het navolgende en geven aan wanneer we daarvan effect verwachten.

Maatregelen die we nog dit jaar kunnen treffen

Was- en strijkservice

Er zijn inmiddels vele gemeenten met een aparte was- en strijkdienst. Bij het indiceren van huishoudelijke hulp wordt onderzocht of wassen en strijken onderdeel van de indicatie moeten uitmaken. In geval van een wasservice wordt de was wekelijks opgehaald en gewassen (en eventueel gestreken) weer thuisbezorgd. Binnen de huishoudelijke hulp hoeft dan geen tijd gerekend te worden voor deze activiteiten, hetgeen een besparing oplevert. Tegenover de besparing staat dat er wel een nieuwe dienst geregeld moet worden. Overigens blijft er een groep cliënten die aangewezen is op ondersteuning bij het thuis blijven wassen en strijken, bijvoorbeeld vanwege ernstige incontinentie. Daarvoor blijft een individuele voorziening als maatwerk mogelijk.

We onderzoeken welke mogelijkheden en opbrengsten de was- en strijkservice biedt. Omdat er sprake is van een overgangstermijn verwachten we niet eerder dan 2015 eventuele opbrengsten.

Inzetten op verschuiving van HH2 naar HH1

Vanuit het Zorgloket hebben er de afgelopen periode veel gesprekken met cliënten plaatsgevonden. Die gesprekken leveren regelmatig op dat nieuwe oplossingen worden gevonden, die uitgaan van de eigen kracht van cliënten en hun omgeving. We willen in aansluiting hierop opnieuw in gesprek gaan met onze HH2-clieuten. Door thuis met cliënten (en hun mantelzorgers) in gesprek te gaan, zijn we beter in staat te beoordelen of regie deel moet uitmaken van de huishoudelijke hulp, of dat iemand in de naaste omgeving van cliënt dit voor zijn/haar rekening kan nemen. Dat hoeft niet altijd familie te zijn, maar kan ook een andere hulpverlener zijn die een oogje in het zeil houdt en tijdig problemen signaleert. Wanneer regioondersteuning niet binnen de huishoudelijke hulp geboden hoeft te worden, volstaat een HH1-indicatie. HH2 kost per uur ongeveer € 3,- meer dan HH1.

In Groningen is de verhouding HH1/HH2 op dit moment ongeveer 60%/40%. Een rondgang langs (Groninger) gemeenten leert dat de verhouding HH1/HH2 daar doorgaans zo'n 75%/25% is. We gaan na de zomer in gesprek met onze HH2-cliënten om te onderzoeken welke vorm van huishoudelijke hulp nodig is. Daarmee voorkomen we onnodig hoge uitgaven voor huishoudelijke hulp.

De twee zojuist beschreven maatregelen zijn mogelijk onder de huidige Wmo-regelgeving. De nieuwe Wmo biedt een andere mogelijkheid die we nu onderzoeken. We bedoelen dan de mogelijkheid om van huishoudelijke hulp een algemene voorziening te maken. We verwachten dat dit de belangrijkste bijdrage levert aan het opvangen van de forse korting op het budget voor huishoudelijke hulp.

Algemene voorziening in de nieuwe Wmo

De taak voor de gemeente is in de nieuwe Wmo 2015 anders geformuleerd dan in de huidige Wmo. De nieuwe Wmo geeft aan dat we burgers met een beperking of psychosociale problemen ondersteunen in hun zelfredzaamheid en participatie. De huidige Wmo kent de taak om mensen met een beperking hulp bij het huishouden te bieden wanneer dat nodig is. De term hulp bij het huishouden komt in de nieuwe wet niet terug als voorziening om een beperking te compenseren. Het huishouden is niet langer een doel op zich en er wordt niet langer gesproken over een schoon huis. Vanaf 2015 gaat het erom dat we burgers in staat stellen om een gestructureerd huishouden te voeren, zodat participeren mogelijk is.

Daartoe worden binnen de nieuwe Wmo twee typen voorzieningen genoemd: de algemene en de maatwerkvoorziening.

Een algemene voorziening is een dienst of activiteit die toegankelijk is zonder uitgebreid voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers (huidige voorbeelden zijn Tafeltje-Dekje en het maatschappelijk werk). De mogelijkheid van een algemene voorziening zorgt voor minder gebruik van de duurdere maatwerkvoorziening. De VNG heeft aan alle gemeenten geadviseerd (brief d.d. 16-10-2013) gebruik te maken van de mogelijkheid die de Wmo 2015 biedt om huishoudelijke hulp om te vormen tot algemene voorziening. Tevens wordt geadviseerd om voor de groep HH2-cliënten (HH met regioondersteuning) huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening te blijven bieden. Een maatwerkvoorziening is vergelijkbaar met de huidige individuele voorziening en is afgestemd op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de aanvrager.

We onderzoeken momenteel of huishoudelijke hulp, in lijn met het coalitieakkoord een algemene voorziening kan worden. We kijken daarbij goed naar de door uw raad meegegeven uitgangspunten, de hoogte van het budget en de mogelijkheden die de nieuwe wet biedt.

Adviesraden

We hebben de adviesraden geïnformeerd over het herindiceren van de groep HH2-cliënten. Zoals gebruikelijk betrekken we de adviesraden bij het bedenken en uitwerken van nieuw beleid. We willen het voorstel voor hoe we huishoudelijke hulp in 2015 vorm willen geven tijdig voor advies aan de adviesraden voorleggen.

Communicatie

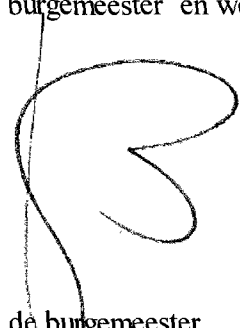
We merken steeds vaker dat onze HH-cliënten vragen stellen over wat alle veranderingen in de zorg voor hen gaat betekenen. Daarvoor is het wel belangrijk om zo concreet mogelijk te kunnen zijn, zodat cliënten een goed beeld krijgen van wat er voor hen (eventueel) gaat veranderen. Over de herindicaties zullen we onze cliënten en zorgaanbieders goed informeren. Voor cliënten betekent dat dat we dat doen tijdens de huisbezoeken. Met de zorgaanbieders stellen we dit tijdens onze reguliere overleggen aan de orde. Wanneer duidelijk is hoe de huishoudelijke hulp er in 2015 uit zal gaan zien, informeren we betrokkenen zo spoedig mogelijk.

Vervolg

In september 2014 wordt het Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein aan uw raad voorgelegd. We streven ernaar de verdere uitwerking van de hier beschreven maatregelen voor huishoudelijke hulp daarin op te nemen.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd over onze aanpak van huishoudelijke hulp in 2015 en verder.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more fluid handwritten signature in black ink, starting with a circular flourish and ending with a long horizontal stroke.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink